

О‘ЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING QARORI

2020 yil « 28 » сентябрь

№ 592

Toshkent sh.

Ўзбекистон Республикасининг фуқаролигига қабул қилишда давлат тилини билиш даражасини аниқлаш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида

“Ўзбекистон Республикасининг фуқаролиги тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Қуйидагиларни назарда тутувчи Ўзбекистон Республикасининг фуқаролигига қабул қилишда чет давлат фуқароси ёки фуқаролиги бўлмаган шахс томонидан давлат тилини билиш даражасини аниқлаш тартиби тўғрисидаги низом иловага мувофиқ тасдиқлансин:

давлат тилини билиш даражасини аниқлаш бўйича **синов имтиҳонини ташкил этиш ва ўтказишнинг шаффоф ва очиқ тартиби;**

давлат тилини билиш даражасини аниқлаш бўйича синов имтиҳонини ўтказиш бўйича **имтиҳон комиссияси таркибини шакллантириш ва тасдиқлаш;**

давлат тилини билиш даражасини аниқлаш бўйича синов имтиҳони натижаларини эълон қилиш ҳамда давлат тилини билиш бўйича малака сертификатини бериш тартиби.

2. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги:

Ўзбекистон Республикаси фуқаролигига қабул қилишда чет давлат фуқароси ёки фуқаролиги бўлмаган шахс томонидан давлат тилини билиш даражасини аниқлаш **имтиҳонларини самарали ташкил қилиш ва ўтказиш чораларини кўрсин;**

Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги билан биргаликда **уч ой муддатда** чет давлат фуқароси ва фуқаролиги бўлмаган шахсларнинг давлат тилини билиш даражасини аниқлаш мақсадида масофадан туриб электрон тарзда мурожаат қилиш ҳамда давлат тилини билиш тўғрисидаги малака сертификатини QR-код (матрик штрихли код) билан тасдиқлаган ҳолда **электрон тарзда олиш тизимини жорий этсин;**

икки ҳафта муддатда Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети томонидан давлат тилини билиш даражасини аниқлаш бўйича синовларни ўтказиш учун худудий имтиҳон комиссиялари таркиби тасдиқланишини ҳамда заруратга қараб янгилаб борилишини таъминласин.

3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг “Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2020 йил 3 мартдаги 117-сон қарорининг 3-бандига қуйидаги мазмундаги хатбоши қўшилсин:

“Ўзбекистон Республикасининг фуқаролигига қабул қилишда талабгорларнинг давлат тилини билиш даражасини аниқлаш”.

4. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда ўзлари қабул қилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни икки ой муддатда ушбу қарорга мувофиқлаштирсин.

5. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазири И.У.Мажидов ва ички ишлар вазири П.Р.Бобожонов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири

А. Арипов

Ўзбекистон Республикасининг фуқаролигига қабул қилишда давлат тилини билиш даражасини аниқлаш тартиби тўғрисида НИЗОМ

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом Ўзбекистон Республикаси фуқаролигига қабул қилишда чет давлат фуқароси ёки фуқаролиги бўлмаган шахснинг давлат тилини билиш даражасини аниқлаш (кейинги ўринларда – давлат тилини билиш даражасини аниқлаш) тартибини белгилайди.

2. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

талабгор – Ўзбекистон Республикаси фуқаролигига қабул қилиш масалалари бўйича ваколатли давлат органига мурожаат қилган чет давлат фуқароси ёки фуқаролиги бўлмаган шахс;

фуқаролиги бўлмаган шахс – Ўзбекистон Республикаси ҳудудида доимий яшаб турган, Ўзбекистон Республикасининг фуқароси бўлмаган ва ўзининг чет давлат фуқаролигига мансублигига доир далилга эга бўлмаган шахс;

чет давлат фуқароси – Ўзбекистон Республикасининг фуқаролигига эга бўлмаган, бошқа давлат фуқаролигига ва ўзининг бошқа давлат фуқаролигига мансублигига доир далилга эга бўлган шахс.

3. Ўзбекистон Республикасининг фуқаролигига қабул қилишда талабгорларнинг давлат тилини билиш даражасини аниқлаш Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети ҳузуридаги Давлат тилида иш юритиш асосларини ўқитиш ва малака ошириш маркази ва унинг ҳудудий бўлинмалари (кейинги ўринларда – Марказ ва унинг ҳудудий бўлинмалари) томонидан тўлов асосида амалга оширилади.

Давлат тили бўйича синов имтиҳонини ташкил этиш ҳамда давлат тилини билиш бўйича малака сертификатини бериш тартиби ушбу Низомга 1-иловада келтирилган схемага мувофиқ амалга оширилади.

2-боб. Давлат тили бўйича синов имтиҳонини ташкил этиш тартиби

4. Давлат тили бўйича имтиҳон талабгорнинг доимий яшаш ёки вақтинча турган жойи бўйича Марказ ёки унинг ҳудудий бўлинмаларида ўтказилади.

5. Давлат тилини билиш даражасини аниқлаш учун мазкур Низомнинг 2-иловасига мувофиқ келтирилган давлат тилини билишга қўйиладиган минимал талаблар асосида синов имтиҳони топширилади.

6. Давлат тилини билиш даражасини аниқлашга тайёргарлик кўриш, синов имтиҳони материалларини тайёрлаш мақсадида Марказ ва унинг ҳудудий бўлинмалари томонидан ишчи гуруҳ шакллантирилади.

7. Талабгор давлат тилини билиш даражасини аниқлаш бўйича синов имтиҳонида қатнашиш учун ариза билан Марказ ёки унинг ҳудудий бўлинмаларига шахсан ўзи (узрли сабаблар мавжуд бўлганда, яъни касаллик ва консуллик муассасаси мавжуд бўлмаганда нотариал тартибда тасдиқланган илтимоснома ишончли шахслар орқали) ёхуд электрон тарзда мурожаат қилиб, қуйидаги ҳужжатларни тақдим этади:

шахсини тасдиқловчи ҳужжат (чет давлат фуқароси ёки фуқаролиги бўлмаган шахснинг туғилганлик ҳақида гувоҳномаси ҳамда Ўзбекистон Республикасида яшаш гувоҳномаси ёки ID-картаси) (ҳужжатлардан нусха олиниб, асли эгасига қайтариб берилади);

3,5 x 4,5 см ўлчамли рангли, орқа фони оқ рангдаги 2 дона фотосурат;
тўлов тўланганлиги тўғрисидаги квитанция.

8. Мазкур Низомнинг 7-бандида назарда тутилмаган ҳужжатларни тақдим этишни талаб қилишга йўл қўйилмайди.

9. Ҳужжатлар қабул қилиб олинганидан сўнг, талабгорга ҳужжатлар қабул қилинганлиги тўғрисидаги синов имтиҳонини ўтказиш вақти кўрсатилган маълумотнома (электрон қилинган мурожаатга маълумотнома электрон тарзда) тақдим этилади.

10. Синов имтиҳони топшириш ушбу Низомнинг 7-бандида кўрсатилган ҳужжатлар тақдим этилганидан сўнг бир ой муддатда ўтказилади.

11. Синов имтиҳонлари Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети томонидан тасдиқланган таркибдаги давлат тилини билиш даражасини аниқлаш бўйича синовларни ўтказиш учун ҳудудий имтиҳон комиссиялари томонидан ўтказилади.

Синов имтиҳонларида иштирок этиш учун оммавий ахборот воситалари, нодавлат ноижорат ташкилотлар ҳамда бошқа фуқаролик жамияти институтлари вакиллари кузатувчи сифатида иштирок этиш учун таклиф этилиши мумкин.

12. Синов имтиҳони тест, ёзма ва оғзаки шаклларда ўтказилади.

Тест талабгорнинг кундалик турмушида фойдаланувчи содда хабарлар, тил эгаси билан таниш ва махсус мавзуда мулоқотга киришганда фойдаланиладиган маълумотлар асосида тузилган 10 та мантиқий саволлардан иборат.

Тест саволларига тўғри жавоблар учун бериладиган энг кўп балл 30 баллни ташкил этади. Тест саволларини ечиш учун 15 дақиқа вақт берилади.

Ёзма синов шакли диктант шаклида ёки талабгорнинг содда анкеталарни шахсий маълумот билан тўлдира олиш, расмий хат, иш юритиш қоғозларини (ариза, розилик хатлари, резюме) ёза олиш даражасини аниқлаш мақсадида маълум бир топшириқни (анкета тўлдириш, ариза ёзиш каби) ёзиш тарзида ўтказилади.

Ёзма синов учун бериладиган энг кўп балл 30 баллни ташкил этади. Ёзма синовни бажариш учун 15 дақиқа вақт берилади.

Оғзаки синов шакли талабгорнинг ўзи ҳақида оғзаки маълумот бера олиш, ижтимоий-маиший мавзуда таклиф этилган суҳбатга кириша олиш, фикрини содда тарзда тушунтириб бера олиш, таниш мавзуларда ўз фикрини билдира олиш (китоблар, фильмлар, мусиқа хусусида), ҳикоя ёки муҳокама мазмунини содда иборалар билан қисқача гапириб бера олиш даражасини билиш мақсадида тузилган саволлар асосида ташкил қилинади.

Оғзаки синов учун бериладиган энг кўп балл 40 баллни ташкил этади. Оғзаки синовни бажариш учун 10 дақиқа вақт берилади.

13. Синов имтиҳони якунлари бўйича энг юқори баллнинг 50 фоизидан (50 баллдан) кам балл олган талабгор синов имтиҳонидан ўтмаган деб ҳисобланади ва қайта қатнашиш учун синов имтиҳони ўтказилган кундан бошлаб камида бир ойдан кейин ариза (қайта тўлов амалга оширилганлиги тўғрисидаги қвитанция илова қилинган ҳолда) билан мурожаат қилади.

Синов имтиҳони натижалари уч кун муддатда эълон қилинади.

3-боб. Синов имтиҳони топшириш учун тўлов тўлаш шартлари

14. Давлат тилини билиш даражасини аниқлаш мақсадида синов имтиҳонини топшириш учун базавий ҳисоблаш миқдорининг 20 фоизи миқдорида тўлов тўланади.

15. Талабгор мазкур Низомнинг 7-бандида кўрсатилган ҳужжатларни Марказ ва унинг ҳудудий бўлинмаларига топширганидан сўнг Марказ ва унинг ҳудудий бўлинмалари билан талабгор ўртасида шартнома тузилган ҳисобланади.

4-боб. Давлат тилини билиш бўйича малака сертификатини бериш тартиби

16. Мазкур Низомнинг 2-илоvasида белгиланган давлат тилини билишга қўйилган минимал талаблар асосида синов имтиҳонларидан муваффақиятли ўтган талабгорларга Марказ ва унинг ҳудудий бўлинмалари томонидан ушбу Низомнинг 3-илоvasига мувофиқ шаклдаги давлат тилини билиш тўғрисидаги малака сертификати (кейинги ўринларда – малака сертификати) берилади. Малака сертификати муддатсиз амал қилади.

17. Марказ ва унинг ҳудудий бўлинмалари томонидан малака сертификатлари реестри юритилади.

малака сертификатлари реестрида қуйидагилар кўрсатилиши лозим:
талабгорнинг фамилияси, исми, отасининг исми;
туғилган санаси ва жойи;

шахсини тасдиқловчи ҳужжат (серияси ва тартиб рақами, ким томонидан ва қачон берилганлиги);

Марказ ва унинг ҳудудий бўлинмалари раҳбарларининг малака сертификати бериш тўғрисидаги тегишли буйруғи санаси ва тартиб рақами;

малака сертификатининг серияси, тартиб рақами ва берилган сана.

18. Малака сертификати шахсини тасдиқловчи ҳужжат кўрсатилган тақдирда талабгорга ёки унинг қонуний вакилига берилади.

Малака сертификати QR-код (матрик штрихли код) билан тасдиқлаган ҳолда электрон тарзда тақдим этилиши ҳам мумкин.

19. Йўқолган, талабгорнинг айби билан маълумотлар нотўғри киритилган ёки яроқсиз ҳолга келтирилган малака сертификати ўрнига талабгорнинг аризасига кўра Марказ ва унинг ҳудудий бўлинмалари томонидан унинг дубликати берилади.

Бунда малака сертификати дубликати тайёрланганлиги учун йиғим ундирилмайди ҳамда аввал берилган (йўқотилган малака сертификатларидан ташқари) малака сертификати марказ ёки унинг ҳудудий бўлинмаларига қайтарилади.

5-боб. Яқунловчи қоидалар

20. Мазкур Низомни қўллашда юзага келадиган низолар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳал этилади.

21. Ушбу Низом талаблари бузилишида айбдор шахслар қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгар бўладилар.

**Ўзбекистон Республикасининг фуқаролигига қабул қилишда давлат тилини билиш даражасини аниқлаш тартиби
СХЕМАСИ**

Босқичлар	Субъектлар	Тадбирлар	Муддат
1-босқич	Ўзбекистон Республикаси фуқаролигига қабул қилиш масалалари бўйича ваколатли давлат органига мурожаат қилган чет давлат фуқароси ёки фуқаролиги бўлмаган шахс (талабгор)	Давлат тилини билиш даражасини аниқлаш бўйича синов имтиҳонида қатнашиш учун ариза билан А.Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети ҳузуридаги Давлат тилида иш юритиш асосларини ўқитиш ва малака ошириш маркази ва унинг ҳудудий бўлинмаларига (кейинги ўринларда – Марказ ва унинг ҳудудий бўлинмалари) мурожаат қилиб, тегишли ҳужжатларни тақдим этади.	Заруратга қараб
2-босқич	Марказ ёки унинг ҳудудий бўлинмалари	Талабгорга ҳужжатлар қабул қилинганлиги тўғрисидаги синов имтиҳонини ўтказиш вақти кўрсатилган маълумотнома (электрон қилинган мурожаатга маълумотнома электрон тарзда) тақдим этади.	Ҳужжатлар қабул қилиб олинганидан сўнг дарҳол
3-босқич	Давлат тилини билиш даражасини аниқлаш бўйича ҳудудий имтиҳон комиссиялари	Давлат тилини билиш даражасини аниқлаш бўйича синов имтиҳонларини ўтказади.	Ҳужжатлар тақдим этилганидан сўнг бир ой муддатда
4-босқич	Марказ ёки унинг ҳудудий бўлинмалари	1. Давлат тилини билиш даражасини аниқлаш бўйича синов имтиҳони натижаларини эълон қилади. 2. Синов имтиҳонларидан муваффақиятли ўтган талабгорларга белгиланган шаклдаги давлат тилини билиш тўғрисидаги малака сертификати берилади.	Уч кун муддатда Имтиҳон натижалари эълон қилингандан сўнг уч кун муддатда
4-босқич	Талабгор	Синов имтиҳони якунлари бўйича энг юқори баллнинг 50 фоизидан (50 баллдан) кам балл олган (синов имтиҳонидан ўтмаган) тақдирда қайта қатнашиш учун ариза (қайта тўлов амалга оширилганлиги тўғрисидаги квитанция илова қилинган ҳолда) билан мурожаат қилади.	Синов имтиҳони ўтказилган кундан бошлаб камида бир ойдан кейин

Ўзбекистон Республикасининг фуқаролигига
қабул қилишда давлат тилини билиш даражасини
аниқлаш тартиби тўғрисида низомга
2-илова

Давлат тилини билишга қўйиладиган минимал ТАЛАБЛАР

I. Тинглаб тушуниш

1. Таниш мавзуларда маълумот берувчи матнларнинг асосий мазмунини ўқиб тушуна олади.
2. Содда хабарлар, содда ёзма йўриқнома ёки кўрсатмаларни тушуна олади.
3. Ўз қизиқишлари доирасидаги теле ёки радио дастурлар ва бошқа манбаларни тинглаб, асосий маълумотларни тушуна олади.
4. Шахсий қизиқиш, ўқиш ёки касбга оид соҳадаги оғзаки манбаларни тинглаб, асосий мазмуни ҳамда махсус маълумотларни англай олади.
5. Тил эгаси билан таниш ва махсус мавзуда мулоқотга киришганда унинг аксарият жиҳатларини тушуна олади.

II. Гапириш

1. Ўзи ҳақида оғзаки маълумот бера олади.
2. Ижтимоий-маиший мавзуда таклиф этилган суҳбатга кириша олади.
3. Фикрини содда тарзда изчиллик асосида мантиқли тушунтириб бера олади.
4. Таниш мавзуларда ўз фикрини билдира олади (китоблар, фильмлар, мусиқа хусусида).
5. Ҳикоя ёки муҳокама мазмунини содда иборалар билан қисқача гапириб бера олади.

III. Ўқиш

1. Таниш мавзуларда маълумот берувчи матнларнинг асосий мазмунини тушуна олади.
2. Жой ёки инсонлар тасвирланган қисқача матнни тушуна олади.
3. Содда хабарларни, масалан оддий хатлар, электрон хатларни тушуна олади.
4. Содда ёзма йўриқнома ёки кўрсатмаларни тушуна олади ва уларга амал қила олади.
5. Мунозарали матннинг хулосасини аниқлай олади.
6. Матн мазмунининг асосий ғоясини ажрата олади.

IV. Ёзиш

1. Шахсий хатлар (қисқа хабарлар, табриklar, эслатмалар ва ҳоказолар)ни ёза олади.
2. Содда анкеталарни шахсий маълумот билан тўлдира олади.
3. Расмий ҳужжатлар қолиплари асосида содда шаклдаги ҳужжатларни ёза олади.
4. Ўз қизиқишларига тааллуқли мавзуда қисқа, содда эссе ёза олади.
5. Расмий хат, иш юритиш қоғозларини (ариза, розилик хатлари, резюме) ёза олади.
6. Ўз фикрини имло қоидаларига риоя қилган ҳолда ёзма шаклда баён қила олади.
7. Имло қоидаларига риоя қилган ҳолда диктант ёза олади.

Ўзбекистон Республикасининг фуқаролигига
қабул қилишда давлат тилини билиш даражасини
аниқлаш тартиби тўғрисида низомга
3-илова

Давлат тилини билиш тўғрисидаги малака сертификати намунаси

O'zbekiston Respublikasi Davlat gerbi

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT O'ZBEK TILI VA
ADABIYOTI UNIVERSITETI HUZURIDAGI DAVLAT TILIDA ISH YURITISH
ASOSLARINI O'QITISH VA MALAKA OSHIRISH MARKAZI**
**THE CENTER FOR TEACHING THE BASICS OF OFFICE MANAGEMENT
IN THE STATE LANGUAGE AND FURTHER TRAINING AT TASHKENT
STATE UNIVERSITY OF THE UZBEK LANGUAGE AND LITERATURE
NAMED AFTER ALISHER NAVOIY**

**DAVLAT TILINI BILISH TO'G'RSIDA
SERTIFIKAT**

**CERTIFICATE
OF KNOWLEDGE OF THE STATE LANGUAGE**

Sertifikat № / Certificate Number

Talabgor to'g'risidagi ma'lumotlar / Candidate Details

Talabgorning shaxsiy kodi / Candidate ID

Familiyasi / Family Name

Ismi / First Name

Otasining ismi / Middle Name

Sinov natijalari / Exam Results

Berilgan sanasi: / Date of Issue:

Direktor / Director

Imzo / Signature

F.I.O. / Full Name

M.O' / Stamp Here

